ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਬੋਧ ਸੀ.ਐਚ. ਦਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਮਾਯਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 9407)

ਦਸੰਬਰ 13, 2019

[ਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰ.17(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ.41 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ - ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਬਦਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਕੀਲ ਸੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ-

ਹੋਲਡ: ਆਰ. 41 ਦੇ ਆਰ.17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। , ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜੇ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1. ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 104 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। 1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 01.02.1977 ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 17(1) ਇਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜੇਕਰ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [9] [21-ਜੀ; 22-ਏ]

ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਥੀਫਾ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 62 [1996] 5 ਸੁੱਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 391; ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਲਾਲ (2012) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 745 [2012] 8 ਐੱਸਸੀਆਰ 153 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1996] 5 ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 391	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	10 ਲਈ
[2012] 8 ਐਸਸੀਆਰ 153	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	10 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9407।

ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 2006 ਦਾ 45 ਨੰ.

ਪਿਜੂਸ਼ ਕੇ. ਰਾਏ, ਕੁ. ਕਾਕਲੀ ਰਾਏ, ਰਾਜਨ ਕੇ.ਚੌਰਸੀਆ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਚੋਪੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ?

3. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹਨ ਟੀ.ਐਸ. ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਖੋਵਾਈ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2000 ਦੇ 10 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਹਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19.08.2002 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪੱਛਮੀ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ, ਖੋਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2003 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 30.06.2006 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ 2006 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 45 ਵਿੱਚ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

4. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ 21.01.2015 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

5. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਲਈ 'CPC') ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਨਿਯਮ 17(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

7. ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 21.01.2015 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

8. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦਾ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 17(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਆਰ.17. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।- (1) ਜਿੱਥੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

[ਵਿਆਖਿਆ।-ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 104 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। 1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦਾ 17। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 01.02.1977 ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 17(1) ਇਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜੇਕਰ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਥੀਫਾ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਲੈਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ:

"1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 41 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ 41 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 104 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ 41 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।"

11. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲੋਧ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 18.12.2014 ਅਤੇ 18.12 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। .2014 ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ।" ਇਹ ਆਦੇਸ਼ CPC ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ 17(1) ਦੇ ਉਲਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate